
Публикуван на: 25-06-2007

Източник: [Портал Европа](#)

Докладите за България и Румъния на Европейската комисия са готови.

Портал ЕВРОПА видя дългоочакваните доклади на ЕК за напредъка на България и на Румъния в областта на правосъдието и вътрешните работи. Двата документа ни бяха показани от Радио Франс Ентернасионал - Румъния (Букурещ).

РФИ-Румъния и електронното издание Euexpands също цитираха днес докладите на ЕК, които трябва да бъдат официално представени в сряда, 27 юни.

И двата доклада съдържат най-важната част - заключенията, в които не се съдържа предложение за задействане на предпазни клаузи - нито за България, нито за Румъния.

Заключенията на Европейската комисия

"Няма място за самодоволство в продължаването на съдебната реформа и борбата срещу корупцията и организираната престъпност", пише в доклада, видян от Портал ЕВРОПА. Ако България продължи да полага усилия за реформи "с прилежност", няма да бъде необходимо задействането на защитните механизми, предвидени в Присъединителния договор, пише още в изводите.

И в двата доклада се съдържа изречението, че няма място за самодоволство, само че в румънския предупреждението е само за борбата срещу корупцията, а в доклада за България - и за корупцията, и за организираната престъпност, и за съдебната реформа.

От присъединяването насам България продължава да отбелязва напредък в проблемните области, но не е имало достатъчно време за демонстриране на убедителни резултати в ключовите сфери - се казва в изводите на доклада. "Вниманието" върху всички идентифицирани области - benchmarks - трябва да продължи.

Без необратим напредък в съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност, България рискува да не бъде в състояние да прилага коректно европейското законодателство, се предупреждава пък в увода на доклада.

Доклада за България - подробности

Докладът се спира само накратко върху въпросите за земеделската реформа, авиационната безопасност, ветеринарните мерки и безопасността на храните, като се отбелязва, че тези сектори ще бъдат обект на отделни оценки. Главният акцент пада върху правосъдието и борбата срещу корупцията и организираната престъпност.

По отношение на **земеделските фондове** се отбелязва, че за последната юнска седмица е насрочена нова инспекционна мисия в България, която да установи дали разплащателната агенция функционира добре. Дали ще има предпазна клауза по земеделието ще се реши именно след тази мисия. Такава предпазна клауза потенциално може да намали средствата по IACS.

По отношение на **здравето на животните и безопасност на храните** в доклада пише, че през септември тази година ще има ново разглеждане на наложените преходни ограничения за болестите по свинете, пише в доклада.

По отношение на **съдебната реформа и борбата срещу корупцията и организираната престъпност** се обяснява, че т.нар. benchmarks не са самостоятелни сфери, които могат "да се отмятат" една по една като осъществени, а че са свързани една с друга. Казва се, че реформите са мащабни и ще отнемат години, заради което е нужен дългосрочен политически ангажимент. Пише още, че за да се докаже, че скорошните промени са необратими, трябва повече практически доказателства - доказателства "на терен". Българските власти демонстрират добри намерения във всички области, но истинският тест за доближаването до стандартите в останалите държави-членки може да бъде издържан единствено чрез прилагането на практика, всеки ден, на тези мерки. Все още обаче има ясна слабост в претворяването на тези намерения в дела. Все още е недостатъчен напредъкът, осъществен в краткото време от създаването на т.нар. механизъм за сътрудничество и проверки до сега.

Необходимите структурни реформи влияят на обществото като цяло и подходът трябва да е много по-различен от простото "отмятане на benchmarks", се казва още в доклада за България.

Докладът се спира на шестте benchmarks поотделно. Ето накратко някои от по-интересните изводи:

Съдебна система

Като цяло България е постигнала известен напредък по подобряване на прозрачността на съдебния процес, но е необходимо повече време, за да бъдем в състояние да оценим дали новите закони ще имат очакваното отражение, са написали експертите на ЕК. Твърде рано е да се оцени ефективността от промените в Конституцията, тъй като инспекторатът, който ще наблюдава дейността на съдебната система, все още не е създаден, защото Законът за съдебната власт все още не е влязъл в сила. Тъй като няма инспекторат, няма как да се отчете напредък.

Новият Закон за съдебната власт бе приет в средата на юни, на 14 юни, и следователно е твърде рано да се докладва за прилагането му. Изглежда законът създава притеснения за независимостта и кадровия подбор на Висшия съдебен съвет и инспекторатът към него. В доклада се отбелязва, че текстът на този закон все още не е предоставен на експертите от ЕК. В доклада се цитират наши видни магистрати, както и експерти по туининг-проекти, според които проектозаконът не е съвършен, най-вече по отношение на статута на ВСС и инспектората към него - примерно има дублиране на дейности на инспектората към ВСС и инспектората към Министерството на правосъдието. Все още не е факт и новият ГПК, българските власти очакват приемането му да се случи до края на юли тази година.

По отношение на ангажимента за годишно публикуване на резултатите от реформата в съдебната система, докладът споменава, че Министерството на правосъдието е обнародвало доклад по Стратегията за реформа на съдебната система. Докладът на ЕК обаче уточнява, че единствено на базата на този документ, оценката на ЕК по този benchmark не е пълна - не е възможно да се потвърди, че целите и приоритетите са постигнати, нито пък че принципите за прозрачност и достъпност ще бъдат осъществени.

Що се отнася до принципа за случайно разпределение на делата в службите на прокуратурата, докладът отчита, че компютърното разпределение на делата е факт само в три офиса на прокуратурата, един от които е софийският. Навсякъде другаде разпределението се прави ръчно.

Корупция

Постигнатият напредък в съдебните действия срещу "високата" корупция в България е все още недостатъчен.

Изразява се съмнение доколко антикорупционните комисии работят координирано, и ако координацията им е повишена, дали това е довело до по-качествени разследвания и какъв точно е резултатът от програмните документи в тази област. Имат се предвид антикорупционните комисии в НС, МС, ВСС и Главният инспекторат в Министерския съвет. Остава неясно кой поема крайната оперативна отговорност за резултатите от борбата срещу престъпността, не е ясно към кого следва да се отправят въпросите относно борбата срещу престъпността - към премиера, към вътрешния министър, към главния прокурор, към председателя на някоя от агенциите или към някого друго, пише дословно в доклада на ЕК. Препоръчва се оптимизиране на работата на различните антикорупционни "структури" - най-вече в стила им на управление и процеса на взимане на решения.

Приета е програма за действие за борба с корупцията, обаче на тази програма й липсват ясни граници на отговорностите, както и ефикасен координационен механизъм, което затруднява поддържането на действията на всички нива на администрацията и на изпълнителната власт. През януари 2007 г. е създадена система за проверка на имуществените декларации на висшите държавни служители, но доказателствата са малко, че обвиненията в корупция на високо ниво се подлагат на действено и систематично съдопроизводство.

Докладът казва още, че остава също така неясно от българския отчет, дали има криминални разследвания на случаи за оказано влияние върху разследвания на корупция - има ли, колко са, и как се процедира с тях.

Осъществен е значителен напредък в борбата срещу корупцията по границите и в местните власти. Обаче, пише в доклада, добрата практика за електронни разплащания следва да бъде въведена по всички ГКПП, а освен това няма предоставени от България данни за броя на разследванията на случаи на корупция на местно ниво. Все още не са честа практика проактивните финансови проверки на необяснимо богатство.

Организирана престъпност

Все още е недостатъчен напредъкът в борбата срещу организираната престъпност.

Докладът отчита, че България прилага актуализиран план за действие по организираната престъпност. Оценката на отражението на стратегията не може да е подробна, тъй като липсва методология за измерване, а също така няма достоверна статистика, пише в доклада.

Подчертава се, че информацията и данните, които България предоставя на ЕК в тази област, остава "непрецизна, макар да е увеличаваща се по обем".

В доклада се казва специално, че България е отчетла спад в престъпленията срещу личността, но статистическите данни, които българското правителство дава, не отличават ясно типовете извършени престъпления. Например, пише в доклада, в статистиката се смесват битовите убийства и убийствата, свързани с престъпността и също с организираната такава. Показните убийства са в една категория с битовите, пише в доклада. Липсва информация за напредъка на разследванията по организираната престъпност.

Показните убийства остават голяма тревога, в частност последните убийства на местни политици от януари месец насам. Досега няма разследване и обвинения по тези случаи.

"Скорошните скандали за високопоставени фигури в изпълнителната и съдебната власт в България

ще бъдат ключов тест за ефективността на създадените механизми за разследване и ефективно наказване на престъпленията, свързани с голямата корупция и организираната престъпност" - пише в доклада на ЕК, в който се заключава: "Истинският измерител на успеха остава броят на успешните разследвания и повдигнатите обвинения."

Трудно според доклада на ЕК е и да се оценят подобренията по отношение на прането на пари. Докладът формулира по кои конкретни направления България трябва да продължи работата относно шестте benchmarks: "България трябва да затвърди постигнатия напредък в разследването и да още да повиши яснотата в съдебната система за важността на правните действия за корупция по висшите етажи. Това включва дела с влиятелни и известни личности, които са обвинени".

Според доклада също така България трябва да осигури независим анализ, убедителна методология и достоверна и подробна статистика за оценка дали делата за "висша" корупция, за улични убийства и за организирана престъпност се разследват успешно, и дали се произнасят убедителни присъди.

В доклада се казва, че е важно българските власти да започнат "отворен диалог" с българските граждани, осигурявайки прозрачност по отношение на предприеманите реформи в рамките на механизма за сътрудничество и проверки.

Комисията ще актуализира този доклад в началото на 2008 г., а в средата на 2008 г. ще подготви детайлен доклад за механизма на сътрудничество и оценка. България от своя страна следва до 31 март 2008 г. да докладва на ЕК за своя напредък в проблемните области.

Из доклада за Румъния

» Румъния е отбелязала известен напредък в реформирането на съдебната си система.

» Румъния е осъществила съществен напредък по втория показател, все пак остава той да бъде доказан на практика. (Вторият показател е: "Основаване на предвижданата Агенция по Етиката, отговорна за провеждането на проверките на имуществото, несъответствията и потенциалните конфликти на интереси.")

» Като цяло напредъкът в съдебните действия на "високата" корупция е все още недостатъчен.

» Известен напредък по четвъртият показател е постигнат. (Четвъртият показател е: "Предприемане на допълнителни мерки за предотвратяване и борба с корупцията, особено в рамките на местните власти.")

ОЧАКВАЙТЕ ОЩЕ ПОДРОБНОСТИ ПО ТЕМАТА!